Published on (https://bnm.md)

31.03.2016

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru anul 2015 (date provizorii)

Conturile internaționale pentru anul 2015 (date provizorii) – materialul analitic integral [1]

Prezentarea [2]

Pe parcursul anului 2015, sectorul extern al economiei Republicii Moldova a fost marcat de recesiunea economică înregistrată de principalii parteneri din CSI (Federația Rusă și Ucraina), ce a avut un impact negativ substanțial asupra exportului, precum și asupra remiterilor personale. Aplicarea, începând cu 01.09.2014, a Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) cu Uniunea Europeană a avut un impact pozitiv asupra exporturilor Republicii Moldova în UE (care s-au majorat cu 44.18 mil. USD sau cu 6.1 la sută față de anul 2014, fără bunurile pentru/după prelucrare), însă insuficient pentru a compensa integral diminuarea exporturilor spre CSI (care au scăzut cu 233.34 mil. USD sau cu 32.2 la sută față de anul 2014, fără bunurile pentru/după prelucrare). Remiterile personale primite de rezidenții Republicii Moldova s-au diminuat de la 24.1 la sută în raport cu PIB în 2014 până la 21.8 la sută în 2015, în special în urma scăderii intrărilor din Federația Rusă.

Sectorul real al Republicii Moldova a înregistrat în 2015 o evoluție descendentă, majorarea PIB-ului în termeni reali în primele două trimestre (+4.8 la sută și +2.5 la sută, respectiv) fiind urmată de o scădere cu 3.7 la sută și 3.3 la sută în trimestrele III și IV (tabelul 1). Per total, în 2015 a fost înregistrată o contractare a PIB-ului cu 0.5 la sută în termeni reali față de anul precedent. Această evoluție a fost cauzată în mare parte de reducerea volumului fizic al producţiei agricole (-13.4 la sută faţă de 2014), determinată de diminuarea producţiei vegetale în urma secetei.

Pe piaţa valutară internă s-a păstrat tendinţa de depreciere a leului moldovenesc faţă de euro şi față de dolarul SUA. Indicele preţurilor de consum în decembrie 2015 faţă de decembrie 2014 a constituit 113.6 la sută.

Tabelul 1. *Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova*

	UM	2014	Tr. I 2015	Tr. II 2015	Tr. III 2015	Tr. IV 2015	2015
Produsul intern brut în preţuri curente	mil. lei	**112,050**	24,423	28,527	35,890	33,011	**121,851**
Produsul intern brut în preţuri curente	mil. USD	**7,981**	1,357	1,573	1,869	1,658	**6,476**
PIB, indicii volumului fizic	%	**104.6**	104.8	102.5	96.3	96.7	**99.5**
Export de bunuri, indicii volumului fizic	%	**102.0**	106.0	107.0	96.0	97.0	
Import de bunuri, indicii volumului fizic	%	**101.0**	101.0	96.0	95.0	91.0	
Rata de schimb medie pe perioadă	MDL/USD	**14.0388**	17.9989	18.1309	19.1982	19.9112	**18.8161**
Remiterile personale / PIB	%	**24.1**	23.1	24.1	19.5	21.2	**21.8**
Fluxurile de ISD (acumularea netă de pasive) / PIB	%	**4.4**	10.7	5.0	-0.8	3.8	**4.2**

Surse: BNM, BNS

Ca rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital efectuate de agenţii economici rezidenţi ai Republicii Moldova cu străinătatea pe parcursul anului 2015, **necesarul net de finanţare** (suma dintre soldurile conturilor curent şi de capital din balanța de plăți) s-a diminuat cu 6.0 la sută faţă de anul 2014 și a constituit 441.41 mil. USD, ceea ce reprezintă 6.8 la sută în raport cu PIB (5.9 la sută în anul 2014) (tabelul 2).

Tabelul 2. *Contribuțiile principalelor componente la evoluția contului curent al balanței de plăți*

	2014	Tr. I 2015	Tr. II 2015	Tr. III 2015	Tr. IV 2015	2
	% în raport cu PIB					
Contul curent / PIB	**-7.1**	**-10.5**	**-8.1**	**-6.3**	**-4.6**	-
Balanța comercială / PIB	**-36.7**	**-34.8**	**-31.1**	**-27.8**	**-27.9**	-3
Export de bunuri și servicii / PIB	36.7	44.0	40.2	31.4	40.2	3
Import de bunuri și servicii / PIB	73.5	78.8	71.3	59.1	68.1	6
Balanța veniturilor primare / PIB	**10.4**	**6.8**	**4.4**	**7.2**	**6.4**	
Intrări de venituri primare / PIB, din care:	14.0	13.4	14.0	11.3	12.0	1
Remunerarea salariaților / PIB	13.4	12.7	13.5	10.9	11.6	1
Ieșiri de venituri primare / PIB, din care:	3.7	6.6	9.6	4.1	5.6	
Venituri din investiții / PIB	2.7	5.2	8.2	3.0	4.2	
Balanța veniturilor secundare / PIB	**19.3**	**17.4**	**18.7**	**14.3**	**16.9**	1
Intrări de venituri secundare / PIB, din care:	21.1	19.8	21.0	16.3	19.0	1
Transferuri personale / PIB	12.7	12.4	12.8	10.3	11.5	
Cooperarea internațională curentă / PIB	4.3	3.5	3.0	2.4	3.1	
Ieșiri de venituri secundare / PIB	1.8	2.3	2.3	2.0	2.1	
Contul de capital / PIB	**1.2**	**-0.3**	**0.6**	**0.5**	**0.5**	
Necesarul net de finanţare (soldul conturilor curent şi de capital) / PIB	**-5.9**	**-10.8**	**-7.5**	**-5.8**	**-4.1**	-

Deși în valoare absolută deficitul **contului curent** s-a redus cu 17.7 la sută față de anul 2014, pe fundalul PIB-ului descrescător, deficitul contului curent raportat la PIB a rămas practic constant, constituind 7.2 la sută. Evoluția negativă a balanței veniturilor primare a influențat contul curent în sensul deteriorării (-4.1 p.p.), în primul rând din cauza majorării plăților de venituri (sub formă de dividende, dobânzi etc.) ce au revenit investitorilor străini (+2.3 p.p.), urmată de scăderea remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată

patronilor nerezidenți (-1.3 p.p.). S-a diminuat și excedentul înregistrat la veniturile secundare (-2.7 p.p.), ca rezultat al scăderii intrărilor de transferuri personale (-1.1 p.p.) și de asistență din exterior (în cadrul cooperării internaționale, atât la nivelul administrației publice, cât și la nivel privat) cu 1.4 p.p.

Diminuarea veniturilor obținute de rezidenți a contribuit la scăderea cererii interne și, respectiv, a importurilor de bunuri de consum. Asociată cu încetinirea activității economice și, respectiv, cu diminuarea importurilor de materii prime și bunuri de capital de către agenții economici, aceasta a contribuit la micșorarea importurilor de bunuri și servicii cu 5.1 p.p. relativ la PIB. Concomitent, exportul de bunuri şi servicii s-a majorat cu 1.6 p.p., astfel încât deficitul comercial al Republicii Moldova s-a diminuat cu 6.7 p.p. față de anul 2014. Evoluțiile înregistrate la venituri (-6.8 p.p. relativ la PIB) și în balanța comerțului exterior cu bunuri și servicii (+6.7 p.p.) s-au compensat reciproc, lăsând raportul dintre contul curent și PIB practic neschimbat față de anul precedent.

Principala sursă de acoperire a necesarului net de finanțare în anul 2015 (tabelul 3), reflectată în **contul financiar** al balanței de plăți, au fost activele de rezervă ale statului, în special în trimestrul I 2015, utilizate de BNM pentru intervenții pe piața valutară internă cu scopul neutralizării fluctuațiilor excesive ale cursului de schimb al leului moldovenesc. Diminuarea activelor de rezervă pe parcursul anului a constituit 4.7 la sută în raport cu PIB. Intrările nete de capital sub formă de investiții directe, de asemenea, au contribuit la acoperirea necesarului net de finanțare în mărime de 4.1 la sută relativ la PIB, în particular datorită reinvestirii profiturilor. Concomitent, alte investiții au înregistrat ieșiri nete de capital (1.6 la sută în raport cu PIB), în special în urma retragerii de către nerezidenți a depozitelor deschise în băncile licențiate rezidente.

Tabelul 3. *Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare, fluxuri financiare nete*

	2014	Tr. I 2015	Tr. II 2015	Tr. III 2015	Tr. IV 2015	2015	Modificarea ponderii 2015 / 2014
	% în raport cu PIB						p.p.
Contul financiar	**-7.1**	**-14.6**	**-7.9**	**-4.3**	**-4.2**	**-7.3**	**-0.2**
Investiții directe, net,din care:	**-3.9**	**-10.5**	**-4.9**	**0.8**	**-3.6**	**-4.1**	**-0.2**
Participații la capital și acțiuni, altele decât reinvestirea profiturilor	-1.6	-0.9	-1.0	-0.8	-1.0	-0.9	0.7
Reinvestirea profiturilor	-0.4	-3.1	-5.2	-0.8	-1.2	-2.5	-2.1
Instrumente de natura datoriei	-1.9	-6.4	1.3	2.4	-1.4	-0.7	1.2
Investiții de portofoliu și derivate financiare, net	**-0.2**	**-0.1**	**-0.2**			**-0.1**	**0.1**
Alte investiții, net,din care:	**3.8**	**19.0**	**-3.3**	**-4.2**	**-1.4**	**1.6**	**-2.2**
Numerar și depozite, net	2.3	19.0	-2.1	-0.2	-0.8	3.2	0.9
Împrumuturi, net	0.1	1.7	0.9	-1.6	-1.2	-0.2	-0.3
Credite comerciale și avansuri, net	-1.7	-1.8	-2.2	-2.5	0.5	-1.5	0.2
Alte creanțe / pasive, net	3.1	0.1		0.1	0.1	0.1	-3.0
Modificarea activelor de rezervă, net	**-6.7**	**-23.0**	**0.6**	**-0.9**	**0.8**	**-4.7**	**2.0**

Notă: (-) – intrări nete de capital, (+) – ieșiri nete de capital

Poziţia investiţională internaţională a Republicii Moldova (conform BPM5) la 31.12.2015 a rămas net debitoare şi a constituit -5,713.43 mil. USD, soldul negativ majorându-se față de sfârşitul anului 2014 cu 2.1 la sută: activele externe însumând 3,334.26 mil. USD, în scădere cu 10.2 la sută, iar pasivele – 9,047.69 mil. USD, în descreştere cu 2.8 la sută. Ritmurile scăderii au determinat înrăutăţirea raportului dintre stocul activelor şi pasivelor externe cu 3.0 p.p. până la 36.9 la sută la 31.12.2015. Stocul angajamentelor faţă de investitorii străini direcţi a reprezentat 3,538.59 mil. USD (în scădere cu 2.1 la sută de la începutul anului) şi a constituit

39.1 la sută din totalul pasivelor.

Tabelul 4. *Indicatorii principali aferenţi poziţiei investiţionale internaţionale*

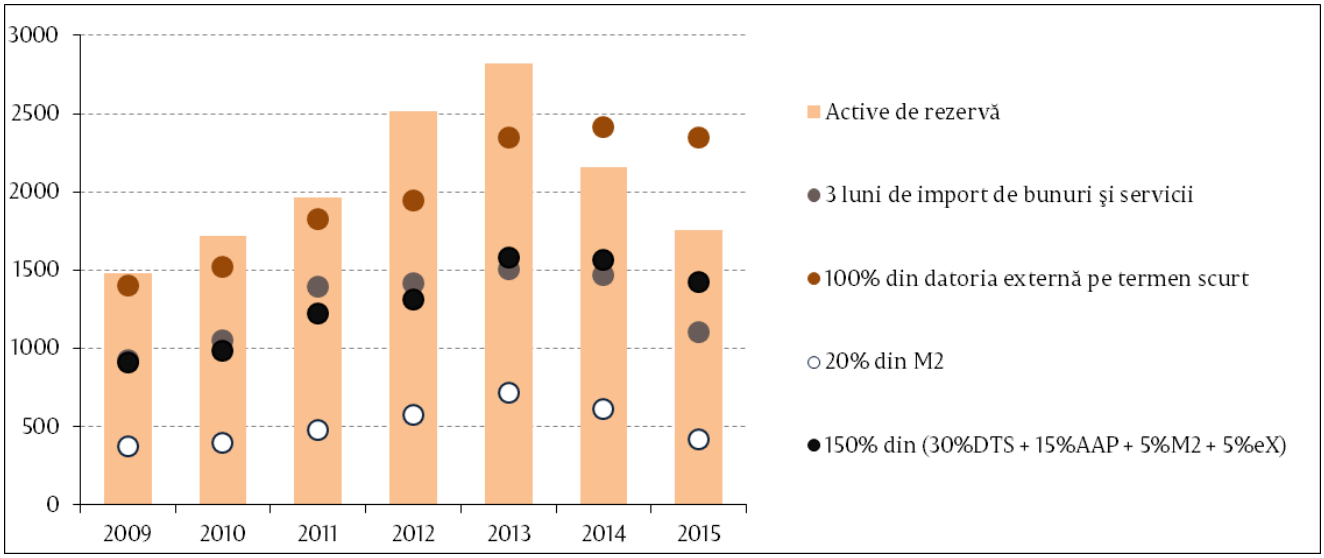
	UM	31.12.2014	31.03.2015	30.06.2015	30.09.2015	31.12.2015
Poziţia investiţională internaţională netă	mil. USD	-5,598.09	-5,544.92	-5,628.84	-5,623.84	-5,713.43
Stocul activelor externe / stocul pasivelor faţă de nerezidenţi	%	39.9	38.6	38.2	37.9	36.9
Stocul investiţiilor străine directe în economia națională	mil. USD	3,613.78	3,489.23	3,549.58	3,474.91	3,538.59
Ponderea investiţiilor străine directe în stocul pasivelor	%	38.8	38.7	39.0	38.4	39.1
Ponderea împrumuturilor (fără împrumuturile intra-grup) în stocul pasivelor	%	32.9	32.3	32.1	32.7	32.6
Stocul activelor oficiale de rezervă	mil. USD	2,156.63	1,752.26	1,787.80	1,769.37	1,756.81
Stocul activelor oficiale de rezervă / Import mediu lunar (pe 12 luni) de bunuri şi servicii	luni	4.4	3.7	4.1	4.3	4.8
Active oficiale de rezervă / Datoria externă pe termen scurt	%	89.2	72.6	74.0	73.7	74.8

Stocul activelor oficiale de rezervă a scăzut cu 18.5 la sută pe parcursul anului 2015 și a constituit 1,756.81 mil. USD la 31.12.2015, volumul lor corespunzând criteriilor de suficiență:

- acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 4.8 luni);
- acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 84.2 la sută);
- acoperirea a 100-150% din suma: 30% din datoria pe termen scurt + 15% din alte angajamente de portofoliu + 5% din M2 + 5% din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 184.8 la sută);
- cu excepția criteriului ce presupune acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (rezervele au acoperit 74.8 la sută din aceasta) (diagrama 1).

Situația cu raportul activelor oficiale de rezervă la datoria externă pe termen scurt, deși nu se încadrează în norma convențională, este atenuată de faptul că în stocul datoriei pe termen scurt o pondere de 48.8 la sută le revine creditelor comerciale, care includ și plăți primite în avans ce urmează a fi achitate cu livrări de mărfuri și nu cu valută. De asemenea, o parte semnificativă din stocul datoriei externe pe termen scurt (29.4 la sută) o alcătuiesc datoriile istorice pentru resurse energetice ce nu urmează de fapt să fie achitate integral în decurs de un an. Conform unui studiu de lucru efectuat de BNM, datoria externă pe termen scurt ce necesită realmente acoperire prin active de rezervă alcătuiește circa o jumătate din cea prezentată de indicatorul dat calculat conform metodologiei MBP5.

Diagrama 1. *Indicatorii suficienței activelor oficiale de rezervă ale Republicii Moldova, sfârșitul anilor 2009-2015, mil. USD*

***Notă: Criteriile se bazează pe** recomandările FMI din "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals", Aprilie 2015 [3]*

Datoria externă brută a Republicii Moldova la 31.12.2015 a înregistrat 6,338.39 mil. USD, micşorându-se faţă de începutul anului cu 3.5 la sută. Datoria publică şi public garantată a reprezentat 26.9 la sută din totalul datoriei, însumând 1,702.04 mil. USD, micşorându-se, pe parcursul anului 2015, cu 1.7 la sută. Datoria privată negarantată s-a cifrat la 4,636.35 mil. USD, în descreştere cu 4.2 la sută. Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (62.9 la sută). Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în stocul datoriei externe a Republicii Moldova sub formă de împrumuturi şi alocări de DST a constituit 43.1 la sută.

Tabelul 5. *Indicatorii principali aferenţi datoriei externe*

	UM	31.12.2014	31.03.2015	30.06.2015	30.09.2015	31.12.2015
Datoria externă brută	mil. USD	6,570.26	6,393.53	6,414.45	6,421.10	6,338.39
Datoria externă publică şi public garantată	mil. USD	1,731.05	1,651.93	1,685.18	1,712.77	1,702.04
Datoria externă pe termen lung	mil. USD	4,152.39	3,981.33	3,997.26	4,018.71	3,988.96
Ponderea datoriei externe publice şi public garantate în datoria externă brută	%	26.3	25.8	26.3	26.7	26.9
Ponderea datoriei externe pe termen lung în datoria externă brută	%	63.2	62.3	62.3	62.6	62.9
Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST	%	43.7	42.9	43.3	43.5	43.1

Balanța de plăți pentru anul 2015 (date provizorii) [4]

Poziția investițională internațională la sfârșitul anului 2015 (date provizorii) [5]

Datoria externă brută la sfârșitul anului 2015 (date provizorii) [6]

Seriile statistice sunt disponibile începând cu anul 1995 pentru balanţa de plăţi conform MBP5 și cu anul 2009 pentru balanţa de plăţi conform MBP6, anul 1998 pentru poziţia investiţională internaţională şi anul 2000 pentru datoria externă:

Balanța de plăți (MBP6)

[7]

Balanța de plăți [8]

Poziția investițională internațională [9]

Datoria externă [10]

See also

Tags

statistics [11]

conturi internationale [12]

Balanţa de Plăţi [13]

Poziţia Investiţională Internaţională [14]

Datoria Externă [15]

comerț exterior [16]

contul curent [17]

indicatorii macroeconomici [18]

Sectorul extern [19]

investiții străine directe [20]

export [21]

import [22]

remiteri [23]

împrumuturi [24]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/53633

Related links:

[1] https://bnm.md/files/NA_Anexe_CI-new_2.pdf [2] https://bnm.md/files/Prezentarea-CI-2015-prel.pdf [3] http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/121914.pdf [4] https://bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-anul-2015-date-provizorii [5] https://bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-anului-2015-date-provizorii [6] https://bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-anului-2015-date-provizorii [7] https://bnm.md/files/BP_2009-2015_rom_1.xls [8] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP12.xhtml?id=0&lang=ro [9] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP13.xhtml?id=0&lang=ro [10] https://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP1.xhtml?id=0&lang=ro [11] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [12] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturi internationale [13] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [14] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [15] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [16] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=comerț exterior [17] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=contul curent [18] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=indicatorii macroeconomici [19] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Sectorul extern [20] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=investiții străine directe [21] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=export [22] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=import [23] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=remiteri [24] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=împrumuturi